

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

שופטים

גליון תצ"ט

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

שופטים

התגלות המלאך בזכות לימוד זכות על אחרים * דרך הצדיקים ללמד זכות על כל איש ישראל * לימוד זכות מועיל להסיר עון חילול ה' * נעשה מרכבה להיכל הזכות * לימוד זכות ממדריגת החסידים * המלמד זכות על ישראל זוכה ביום הדין * האחדות גורמת לעת רצון גדול * דיבור האדם עושה רושם למעלה * לשפוט עצמו תחילה ואח"כ אחרים * לשפוט אחרים כמו ששופט עצמו * בתחילה משפיע עשירות ואח"כ תורה ועבודה * ישתדל כל ימיו להרבות רכושו בעוה"ב

חודש אלול

אני סכל ולא יודע, בער ולא מבין * היהודים הגנבים... שגונבים את העבירות... * חודש אלול משפיע על כל השנה הבאה * הקב"ה מצפה מתחילת השנה לחודש אלול * להתעורר לתשובה בחודש זה * המאחר לשוב באלול צריך לשוב פעמיים * הרעדה הגדולה בחודש אלול * כמספר הפעמים שבירך כוח"ט זוכה למליצים טובים

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ וְגו' וְשֹׁפְטוּ אֶת הָעָם
מִשְׁפַּט צֶדֶק (מז, יח).

ובמעשים, כיון שנמצא זכות בגדעון
שלמד עליהם זכות, מיד נגלה עליו
המלאך, שנאמר (שופטים ו, יד) 'ויבא אליו
מלאך ה' ויאמר לו לך בכחך זה',
בכח זכות שלמדת על בני, הוי
'ושפטו את העם משפט צדק', שיהיו
מלמדין זכות על הדור.

דרך הצדיקים למד זכות על כל איש
ישראל

והאריך בזה התפארת שלמה בדברים
נחמדים, 'שופטים ושוטרים
תתן לך בכל שערך' וגו', יש לרמוז

התגלות המלאך בזכות לימוד זכות על
אחרים

במדרש תנחומא (אות ד) נדרש פסוק
זו על גודל החיוב של לימוד
זכות על אחרים, וזה לשון המדרש:
'ושפטו את העם משפט צדק', שיהיו
מטין את העם לכף צדק, אמר רבי
יהודה ברבי שלום שיהיו מטין ומלמדין
עליהם זכות לפני הקב"ה, ממי אתה
למד מגדעון בן יואש, שבימיו היו
ישראל בצרה, והיה הקב"ה מבקש
אדם שילמד עליהם זכות, ולא היה
מוצא, שהיה אותו דור דל במצות

וזה הרמז בפסוק זה 'שופטים ושופרים
תתן לך בכל שעריך', כדרך
הצדיקים שהם נבזים בעיניהם, וכאילו
שופר ושופט היה עומד עליהם ושופט
אותם לחובה תמיד, באמרם כי אין
בידם מעש להצטרק, אבל זהו רק 'לך'
דהיינו במה שנוגע לעצמם, אך את
כל העם דנין לכף זכות, כמו שהמשיך
'ושפטו את העם משפט צדק'.

לימוד זכות מועיל להסיר עון חילול ה'

מדין דארעא ד'ישראל הגה"ק רבי יוסף
חיים זאנענפעלד זצ"ל היה רגיל
תמיד ללמד זכות על כל דבר רע
אשר ראה באיש ישראל. פעם אחת
שאלו אחד ממקורביו, מה יעשה הדרת
גאונו אם יראה יהודי נכנס בעיצומו
של יום הכפורים לבית מדרשו של
נכרים ואוכל שם נבלות וטרפות ר"ל,
וכי איך יוכל למצא עליו זכות?!

השיב לו הגאון אני אלמד עליו זכות
שבודאי אחזו בולמוס, עד
שבא לכלל סכנה והיה מוכרח לאכול
בשר, וכיון שאין בשר כשר בנמצא
אצל ישראל ביום הזה, על כן הוכרח
לאכול נבלות וטרפות אצל הנכרי...
חזר ואמר לו מקורבו, והלא גלוי וידוע
לכל שהאמת היא כי יהודי זה פושע
ישראל הוא, ואם כן למה עלינו ללמד
עליו זכות שאינה אמת לפי הנראה?!

בזה דרך הצדיקים המנהיגים הישרים,
כי עיקר ענין הדיינין הוא כמו שאמרו
(אבות א, ו) 'הוי דן את כל האדם לכף
זכות, כדי לעורר רחמים וחסדים על
כל איש ואיש מבני ישראל, אף שהוא
בשפל המדרגה, אעפ"כ מחויב לדון
אותו לכף זכות'.

ובזה ממתיק תפילת שלמה המלך
(מלכים א ג, ט) 'ונתת לעבדך לב
שומע לדעת לשפוט את עמך להבין
בין טוב לרע כי מי יוכל לשפוט את
עמך הכבד הזה', דלכאורה הוא
תמוה, מהו הרבותא של שלמה המלך
בדבר המשפט בין איש לרעהו?! הרי
בימי שלמה אין הכסף נחשב למאומה,
הכסף היה כאבנים בחוצות לרוב,
והלא רוב המחלוקות ודיני התורות
הם בעיני ממונות, וממילא כמעט ולא
היה בנמצא שיריבו איש עם רעהו
מגודל השפע שהיה בדורו?! ומבאר
כי שלמה המלך היה מתפלל על דבר
זה, להיות לו 'לב שומע' בזה 'ששפט'
ולדון כל אדם לכף זכות.

והנה ידוע כי דרך הצדיקים להיות
נבזים ושפלים תמיד בעיניהם
ומביטים על כל אורחותיהם, ומאין
דאיהו רב איהו זעיר (וזהו א, קכב, ב),
ולא ינוחו ולא ישקטו ותמיד מדמים
בעצמם כאילו עומד עליהם שופט
ושופר.

מעלת המלמד זכות לפני הקב"ה, שנעשה מרכבה לאור של היכל הקדושה הנקרא "היכל הזכות", ששם מזכירין זכותן של ישראל.

לימוד זכות ממדריגת החסידים

כתב במסילת ישרים (פרק יט) במעלת החסידים, שראוי לכל חסיד שיתכוין במעשיו לטובת דורו כולו, לזכות אותם ולהגן עליהם. והוא ענין הכתוב (ישעיה ג, י) 'אמרו צדיק כי טוב כי פרי מעלליהם יאכלו', שכל הדור אוכל מפירותיו (של הצדיק העובד את ה'), וכן אמרו חז"ל (בבא בתרא טו, א) 'היש בה עין' (במדבר יג, כ), אם יש מי שמגין על דורו כעין. ותראה שזהו רצונו של מקום שיהיו חסידי ישראל מזכים ומכפרים על כל שאר המדריגות שבהם, והוא מה שאמרו חז"ל בלולב ומינוי (ויק"ד ל, יב) 'יבוא אלה ויכפרו על אלה', שאין הקב"ה חפץ באבדן הרשעים, אלא מצוה מוטלת על החסידים להשתדל לזכותם ולכפר עליהם, וזה צריך שיעשה בכוונת עבודתו, וגם בתפלתו בפועל, דהיינו שיתפלל על דורו לכפר על מי שצריך כפרה, ולהשיב בתשובה מי שצריך לה, וללמד פניגוריא על הדור כולו.

הסביר לו הגאון הנ"ל בשפה נעימה, הסכת ושמע, בכל עבירה שהאדם עושה, צריך ליתן דין וחשבון על שתי רעות שעשה, א' על עצם העבירה, ב' על חילול ה' אשר גרם בעשותו עבירה זו. אולם כאשר הרואים אותו בקלקלתו דנים אותו לכף זכות, אזי מסירים מאתו הפגם השני של עון של חילול ה', שהרי מעתה אין הכרח שעשה עבירה, וזהו הסיבה שצריך לחפש לימוד זכות על כל יהודי אפילו כשאינו מתקבל על הדעת...

אמנם צריך זהירות גדולה בזה, ללמד זכות עליהם רק בינו לבין קוננו, ולא בפניו של בעל העבירה, ואדרבה, צריך להוכיחו וליסרו. כאשר מסופר שפעם אחת התבטא איש אחד לפני הגאון הנ"ל: "בטוח אני שהציונים אין להם חלק לעולם הבא"! ענה לו: "אין זה עניני מה שעתיד להיות בעולם הבא, וגם לא איכפת לי אם הקב"ה ימחול להם או לא, מה שמוציא עלי הוא ללחום אתם שלא יהיה להם עולם הזה, לצאת כנגדם בכל תוקף, בכדי שצעירי הצאן לא ינהרו אחר דרכם המקולקלת חלילה".

נעשה מרכבה להיכל הזכות

החפץ חיים בספרו שמירת הלשון (שער התבונה אות ז) כתב בגודל

המלמד זכות על ישראל זכה בדינו
ביום הדין

הקדושת לוי מבאר ג"כ את הפסוק
בדרך זו, שהתורה מלמדת
בזה לכל איש יהודי עצה טובה לצאת
זכאי בדין הגדול והנורא, בימים
הנוראים הבאים עלינו לטובה, על ידי
שילמד זכות על אחרים.

ואלו דבריו הק': דהנה הקב"ה שופט
את כנסת ישראל בבוא יום
המשפט בגדול רחמיו וחסדיו, אך
צריכים אתערותא דלתתא לעורר את
מידת הרחמנות למעלה, ועל ידי מה
נתעורר למעלה מידת החסד?! כאשר
אנו למטה מתנהגים בחסד, ומלמדים
זכות על כל איש מישראל לדונו לכף
זכות, ואזי על ידי זה גם מלמעלה
נתעוררת אותה המדה, ומלמדין גם
עליו וגם על כל זרע ישראל חסדים.
ואם כן האדם מעורר בעובדא שלמטה
את השער העליון, לפתוח שערי חסד
ולהריק ברכה על כל זרע ישראל.

וזהו שכתוב 'שופטים ושוטרים תתן
לך בכל שעריך', רוצה לומר
שאתה בעצמך תתקן ותכין את
המשפט של מעלה על ידי 'שעריך',
והם השערים שלך שאתה עושה
ומעורר במעשיך. וזהו 'ושפטו את
העם משפט צדק', רוצה לומר שכל

איש ילמד את עצמו להתנהג לשפוט
את העם 'משפט צדק', ללמד צדקה
וזכות על כל זרע ישראל, ואז האדם
מעורר השער של מעלה, ועל ידי זה
יוצא בדין זכאי במשפט של מעלה,
כי במדה שאדם מודד מודדין לו.

האחדות גורמת לעת רצון גדול

עוד זאת מצינו כי "לימוד זכות"
מעורר עת רצון גדולה למעלה,
שאין לך עת רצון גדול מזו, כאשר
בני ישראל מתאחדים ומתחברים איש
עם רעהו, עוזרים ומסייעים זה לזה,
ומלמדים זכות על אחרים, וכפי כמו
שדיבר בקדשו הרה"ק השר שלום
מבעלזא זי"ע, דמזה הטעם אין אומרים
ביום הקריאה בשני ובחמישי מימות
החול, את התיבות 'יהי רצון' בתפילת
'אחינו כל בית ישראל' (שאומרים קודם
אשרי ובא לציון), דכאשר אומרים תפילת
'אחינו' כבר מתעוררת עת רצון
גדולה, כיון שעם ישראל המה
באחדות ובאחוזה, ושוב אין צורך
לעורר ולבקש 'יהי רצון'.

דיבור האדם עושה רושם למעלה

שנו חכמים בלשון המשנה (אבות א, ו)
והוה דן את כל האדם לכף זכות,
והקשה התפארת שלמה (על מס' אבות)

למעלה, ועקימת שפתיו הוי מעשה למעלה כמבואר בזוה"ק (ח"ג קפג, ב).

ומביא לזה ראיה מוכחת מדברי הגמרא (חגיגה טו, ב) **אשכחיה רבה**

לאליהו, ואמר דקוב"ה גמר שמעתתיה מפומיה דכולהו רבנן, **לבר מרבי מאיר שלמד מאחר, אמר ליה, רבי מאיר רמון מצא תוכו אכל וקליפתו זרק,** **אמר ליה השתא אומר הקב"ה 'מאיר בני אומר', עיי"ש.** (אמר אליהו הנביא לרבה

בר שילא, שהקב"ה אומר שמועות של דברי תורה בשמים של כל החכמים, אבל אינו מזכיר משמועותיו של רבי מאיר בשמו, שאל אותו רבה מדוע אינו אומר שמועות בשמו של רבי מאיר, השיב לו אליהו מפני שלמד תורה מפיו של אחר שהיה רשע, ואין ללמוד מאדם רשע, אמר ליה רבה בר שילא מדוע נחשב שרבי מאיר נהג שלא כהוגן, הרי רבי מאיר רק למד ממנו תורה ולא למד ממעשיו הרעים, ואם כן היה מותר לו ללמוד תורה מפיו, אמר ליה אליהו עכשיו לאחר שתירצת את מעשיו של רבי מאיר שלמד תורה מאחר, שמע הקב"ה לקולך ואומר שמועה בשמו). **נראה מזה, כי עד שאמר רבה דיבור זה של לימוד זכות**

על רבי מאיר, לא גמר הקב"ה שמעתיה מפומיה דרבי מאיר, אע"פ שהכל גלוי לפניו, והשי"ת ידע מתחלה גודל קדושתו ומעלתו של רבי מאיר, בכל זאת הוצרך הדבר ג"כ להתעוררות דיבור האדם למטה כנ"ל

כי לכאורה מה יועיל ומה יוסיף הדין לכף זכות, הלא כלפי שמיא הכל גלוי וידוע (ובודאי שגלוי וידוע לפני הקב"ה מה היתה כוונתו האמיתית של האדם בשעת מעשה), **ואם אינו כן מה יועיל שנדונו לכף זכות?**

ומבאר התפארת שלמה דברים גוראים, אשר מהם ילמד האדם עד היכן מגיע כח דבריו בשמים ממעל, ואלו דבריו: הורו לנו בזה גודל כח איש הישראלי ורב פעלו בדיבורו בעולם הזה, אשר לו הכח והיכולת לעורר בעליונים למעלה כמותו, מכל אשר יצא מפיו הן לחובה הן לזכות. כי כאשר האדם מלמטה הוא מליץ יושר ומדבר זכות על חברו, מעורר על ידו גם כן למעלה מליץ טוב, המזכיר זכות על רעהו, להגיד עליו ישרו ויחננו מרדת שחת למצוא לו כופר' (איוב לג, כג-כד). וכאשר חלילה ישלח חץ לשונו לדבר על רעהו רעה, חלילה יגרום כן כמותו למעלה (שהרי מלך המשפט יעמיד ארץ, וממילא מוכרח להענישו).

ואף שגם בלי דיבורו הכל גלוי לפניו ית"ש, כי עיניו פקוחות על דרכי בני אדם, בכל זאת כל גזירת עירין מלמעלה, תמהר לצאת יותר אל הפועל על ידי התעוררות מבני אדם שלמטה, אשר יגזרו אומר הן לחובה והן לזכות, כי דיבורו עושה רושם

תחלה ואחר כך קשוט אחרים, דהיינו שקודם ישפוט את עצמו, ואח"כ 'ושפטו את העם', שיוכל לקשט את זולתו, כי כל דיינא דמפקין מיניה ממונא בדינא לאו דיינא הוא (בבא בתרא נח, ב). שרק כאשר הוא בעצמו מתוקן לגמרי כראוי וכיאות, אז יוכל לדון את דינו של חברו.

לשפוט אחרים כמו ששופט עצמו

בדומה לזה כתב בתולדות יעקב יוסף לפרש אומרו שופטים ושופטים תתן "לך", בהקדם דברי היעב"ץ על המשנה (אבות ב, ד) ואל תדין את חבריך עד שתגיע למקומו, שזה כלל גדול ויסוד לקיום השלום והאהבה בין איש לרעהו, כי רוב המריבות והקטטות המצויות בין בני אדם, אינן אלא מחמת שהאדם מודד במדה אחת לעצמו ובמדה אחרת לזולתו, ועל כן הזהירו חכמינו ז"ל אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ורצונו לומר שישים דעתו ונפשו תחת נפש חברו, למשל אם חרפו אדם על איזה דבר שעשה לו, אל ימהר להשיבו, אלא ידון בנפשו שאילו היה הוא עושה לחברו כמעשה הזה, אם לא היה מחרפו עוד יותר ממה שחרפו חברו עתה, וכן הנהגה זו ראויה בכל משא ומתן שיהיה לאדם עם חברו, עכ"ד.

והנה כן הדבר להיפך אצל חוב, אף אם חטא האדם ח"ו באיזה דבר בסתר, ולא ראה אדם בו, אף אם השי"ת רואה את כל מעשיו, מ"מ לא תחזק עליו מדת הדין כ"כ מהרה, אבל אם יבא שום אדם אח"כ ויוציא לגלות הדבר, אז יתגבר עליו המקטרג למעלה כמוהו כנ"ל.

ועל זה הזהירה התורה (ויקרא יט, יז) 'הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא', דכשתרצה להוכיח את עמיתך, אמרה התורה 'הוכח תוכיח את עמיתך' בדברים טובים וניחומים, ולא תשא עליו חטא, כלומר גם אז לא תשא עליו ותזכור את עונו, לומר לו למה עשית כך וכך, כי גם בזה תגרום עליו מקטרג למעלה על פי דברי פיך, וכבר כתיב (שם יט, טז) 'לא תלך רכיל בעמיתך', אך בכל דבר צריך לראות לעשות בחכמה, שיבין רעהו בעצמו כי לא טוב עשה עד היום. וכן הוא מבואר בזוה"ק כי הסטרא אחרא פסולים להעיד על ישראל, ורק על ידי אישי ישראל יקום הדבר.

לשפוט עצמו תחילה ואח"כ אחרים

בכלי יקר מרמז באומרו שופטים ושופטים תתן "לך", רמזו על אמרם ז"ל (בבא מציעא קו, ב) קשוט עצמך

(אבות ג, יז) אם אין קמח אין תורה, אם אין תורה אין קמח. שהקב"ה כביכול טוען 'אם אין תורה אין קמח', וטענת בני ישראל היא 'אם אין קמח אין תורה', היינו שצריך הקב"ה כביכול להשפיע קודם טובות גשמיות, ואח"כ נעבדהו בתורה ועבודה.

והנה בעוונותינו הרבים יען שנתמעטו הדורות, ובני עליה המה מועטים, צריך הקב"ה להשפיע לנו מקודם כל טוב העולם הזה ועשירות, כדי שעי"ז נוכל לישב באהלה של תורה ועבודת השי"ת. וראיה לדבר, שיעקב אבינו הקדים בברכתו את זבולון שהיה בבחינת בעלי משא ומתן, ליששכר יושב אהלים, כמו שאמר (בראשית מט, יג-יד) 'זבולון לחוף ימים ישכון', ואח"כ 'יששכר חמור גרם'.

וגם משה רבינו בירך את זבולון קודם, כמו שאמר (דברים לג, יח) 'שמח זבולון בצאתך ויששכר באהליך', הרי שמקודם צריך האדם לשפיע רב וכל טוב, ואח"כ יוכל לישב באהלה של תורה.

וכן עשה יעקב אבינו בברכתו את מנשה ואפרים, שיכל את ידיו וברך את אפרים בימינו, אפילו שמנשה היה הבכור, בכל זאת בירך את אפרים מקודם, כי אפרים רומז

וזהו שאמר הכתוב שופטים ושוטרים תתן לך", רצונו לומר, אותו המשפט אשר היית רוצה לשפוט בו את חברך, אותו המשפט ממש תשפוט לעצמך, ויתבונן האדם מה היה מחשב בדעתו אילו היה הוא נכשל בדבר זה, וזהו ענין "תתן לך", שיהא השופט שופט אותך כמו ששופט את זולתך, ועל ידי זה כל אחד על מקומו יבא בשלום.

בבחינה זו כתב בעבודת ישראל (אבות ד, א) לבאר המשנה איזהו גיבור הכובש את "יצרו", רצה לומר שצריך כל אחד להשגיח על "יצרו", דהיינו במה שרגיל להכשילו ולכובשו, לא כמו שהכסילים עושים, שמשגיחים תמיד על רוע מדות חבירו, ואילו הוא בעצמו נחשב בעיניו כצדיק, ומי יודע אפשר הוא גרוע במדותיו מחבירו, לכך אמר "יצרו" דייקא.

בתחילה משפיע עשירות ואח"כ תורה ועבודה

בעטרת ישועה פירש בדרך נפלא את הפסוק 'שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך', דכתבו המפרשים (עי' אלשיך תהלים ד, ו; משלי ג, א) בענין הויכוח שיש בין זרע ישראל להקב"ה, שזה נרמז בלשון המשנה

ואח"כ אנו יכולים לישב על התורה ועבודה. ותקח ראייה 'אשר ה' אלקיך נותן לך לשבטיך', רומז על השבטים שהם יששכר וזבולון מנשה ואפרים, שגם אצל השבטים הקדים במעלה את הפרנסה לתורה ועבודה, וכן תראו ותעשו אשר מקודם תשפיעו שפע פרנסה עולם הזה, ואח"כ 'ושפטו את העם משפט צדק', רומז על התורה ועבודה.

על הפרנסה על דרך הכתוב (בראשית מא, גב) 'כי הפרני אלקים בארץ עניי', והוציא אותו מעוני ורעבון לעשירות רב, ומנשה רומז לסוד התורה, כי מנש"ה אותיות משנ"ה שהוא תורה שבעל פה.

ודבר זה נרמז במאמר הכתוב, שופטים ושופטים, כי שופ"ט עולה פרנס"ה, שוט"ר עולה תפל"ה, רומז שצריך מקודם להמשיך פרנסה,

שׁוֹם תַּשִּׁים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ וְגו' מְקַרֵּב אֶחֶיד תַּשִּׁים עֲלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא
תֻּכַּל לָתֵת עֲלֶיךָ אִישׁ נֹכְרִי אֲשֶׁר לֹא אֶחֶיד הוּא (י"ז, טו).

אנשי המדינה בעירום ובחוסר כל ולא נתנו לו ליקח עמו מחוט ועד שרוך נעל, ואז התחרט והתאבל מאוד על כל טרחתו אשר בנה וקיבץ ממון לאחרים.

ואחר כך בשנה הבאה לקחו אנשי המדינה למנות עליהם איש נכרי שהיה נכון וחכם, ואחרי שנתמנה עליהם, קירב אליו אחד מאנשי המדינה והטיב עמו הרבה, ואז שאל אותו על מנהגי העם ודתייהם, ואיך היתה התנהגותם עם מי שמלך לפניו, וגילה לו את סודם, וכאשר נודע לו הדבר, לא עסק במאומה מכל מה שעסק הראשון, רק השתדל וטרח

ישתדל כל ימיו להרבות רכושו בעוה"ב

בתולדות יעקב יוסף מבאר רמז נפלא, בהקדם הא דאיתא בחובת הלבבות (שער עבודת האלקים פ"ט) שבמדינת הודו, נמנו וגמרו שכל שנה ימליכו עליהם איש נכרי שאינו מאנשי מדינתם, להיות עליהם למלך, ובסוף השנה ישלחו אותו בחזרה לארצו ריקם ובחוסר כל, כפי שהגיע לשם, פעם אחת מינו עליהם איש סכל שלא ידע מסוד זה, ובמשך השנה קיבץ ממון הרבה ובנה ארמונות יפים ונאים, והשתדל להביא את כל אשר היה לו מחוץ למדינה, ממון אשה ובנים, אבל כאשר נשלמה לו השנה, שלחו אותו

שנים הולך ממנה ככלי ריק. לכן יתנהג כגר בעולם הזה, וכל ימיו ישתדל על העולם הבא שהוא חי וקיים ואז יאריך ימים על ממלכתו בעולם שכולו ארוך ומוסיף שזהו כוונת חז"ל (תמיד לב, א) איזה חכם הרואה את הנולד, דהיינו שדואג לאחר זמן, ולא לקניני העולם הזה שהם רק תאוה לעינים לפי שעה.

וזהו ג"כ הרמז במאמר הכתוב (קהלת ב, יד) 'החכם עיניו בראשו' וגו', רצונו לומר שהחכם מסתכל למרחוק מגובה הראש שהוא למעלה מכל הגוף, מה שאין כן הכסיל שאינו מסתכל למרחוק אלא לפי שעה, ולכן יקרה לו כמקרה הכסיל הנ"ל, שמאבד שני העולמות.

ובבחינה זו היה רגיל לומר כ"ק אאזמו"ר מקרעטשניף זי"ע

על מאמר המשנה (אבות ו, ט) שבשעת פטירתו של אדם, אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד. דהנה אמת נכון הדבר שאין האדם יכול ליקח אחריו במותו כסף וזהב לעולם העליון, אולם הרשות נתונה בידו לשלוח לשם את הכסף והזהב מקודם, בעודו בחיים חיותו, והיינו על ידי שמחלק מעותיו לצדקה.

במשך כל שנת מלכותו להוציא מגבולי המדינה כל דבר יקר שהגיע לידו והכין לעצמו מכספם וזהבם של אוצר המדינה שמלך בה ארמון מפואר וכסף וזהב לרוב במדינה אחרת, והצטער על מיעוט הזמן להוציא כל מחמודות מהם, והיה שמח בצאתו מהם, כי ידע שהולך למקום מנוחה מתוך כבוד ועושר.

הנמשל הוא, שבכל חיי האדם בעולם הזה, הרי הוא 'מלך' לפי שעה, הסכל מקבץ הון ורכוש, ובצאתו מן העולם ישאר בלי כלום, אבל החכם יודע שיפה שעה אחת בתורה ומצוות ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, ועל כן בעודו בחיים חיותו שולח לחמו למרחוק, להרבות במצוות ומעשים טובים.

ובזה מבאר את מאמר הכתוב, שהתורה רומזת על כל אדם בכל זמן, וכמו שדרשו חז"ל (נדרים לב, ב) עיר קמנה וגו' ובא מלך גדול וכו' עיי"ש. וזהו ביאור הכתוב 'לא תוכל לתת עליך איש נכרי' שאינו יודע מנהגי עולם הזה, ורוצה לעשות קבע מהעולם הזה, אלא 'מקרב אחיך תשים עליך מלך', שידע מנהגי מדינה זאת, שהיא העולם הזה, אשר לאחר מעט

חודש אלול

הדברים, ולא עלה על דעתכם שאל
כל אחד אני מכוין, האם כבר שכחתם
מה שאמרתם זה עתה?!

היהודים הגנבים... שגונבים את
העבירות...

הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע אמר על
מה שיש שהיו קוראים
ליהודים "גנבים", מפני שהיצר הרע
מאסף את כל העבירות מכל השנה
ומסדר אותם במקום מסתור, וכשבא
'ראש חודש אלול', הולכים היהודים
אל בתי הכנסיות ובתי המדרשות
מתפללים ומתענים ועושים תשובה
עד שכל החובות נעשים זכיות. ובערב
יום הכפורים כאשר בא היצר הרע
ליקח את העבירות לקטרג לפני הבורא
ית', אז אינו מוצא מאומה מן
העבירות, לכן היו קוראים ליהודים
"גנבים", מפני שגונבים הם את
העבירות.

חודש אלול משפיע על כל השנה
הבאה

הרה"צ ר' יואל משאפלער זצ"ל
מתלמידיו הרה"ק
מלעכאוויטש זי"ע, שמע פעם בחודש
אלול שכפרי אחד אומר לחברו אם

אני סכל ולא יודע, בער ולא מבין

באחת השנים בערב ראש חודש
אלול, כאשר סיימו תפלת
יום כיפור קטן בבית מדרשו של
הרה"ק מראפשיץ זי"ע, וכבר יצא
הרה"ק מפתח בית המדרש, שב על
עקביו ופנה אל עבר חבורת חסידים
ששוחחו יחד בפנים בית המדרש,
ותוך שהוא מורה בידיו אליהם,
אמר, "זאג נאר דו שוטה, קום
אהער דא דו נאר", (הגידה נא אתה
השוטה, בא הנה לכאן אתה הכסיל).

החסידים הביטו זה אל זה בתימהון,
לנסות ולהבין אל מי מכון
הוא בדבריו, כשהבין הרה"ק שכל
אחד תולה כי התכוין בדבריו לחבירו
ולא אליו, חזר שוב על דבריו. והמה
ראו כן תמהו לדעת אל מי יכוון
בלשונות בוטים אלו.

ואז פתח הרה"ק ואמר, הלא זה עתה
סיימנו סדר תפלת יום כיפור קטן
בו אמרנו את וידויו הגדול של רבינו
ניסים ז"ל, ובתוך הדברים אמרנו, יודע
אני בעצמי שאין בי לא תורה ולא
חכמה לא דעת ולא תבונה וכו', אבל
אני סכל ולא יודע בער ולא מבין.
ועתה כשאמרתי לעברכם 'דו נאר',
הביט כל אחד בזולתו אולי אליו יכוונו

(תחלים כו, יג) 'לולא האמנתי לראות בטוב ה', 'לולא' אותיות אלו"ל (בעל המורים דברים ל ו), ואותיות אלול הן למפרע, והרמז הוא לאחור ולא לפנים, כי כמו שהצבי רץ ומחזיר פניו לאחוריו, כמו כן האדם שהוא הרץ כל השנה ואינו יודע למה רץ ועל מה רץ, צריך בחודש זה להחזיר פניו לאחוריו ולהשיג במה שפגם בכל חודשי השנה.

ולא ידחה האדם את התעוררות התשובה ליום הדין ממש, אלא צריך להקדים בתשובה ותיקון המעשים לכל הפחות מתחילת חודש אלול, וכמסופר על הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע שבאחד מימי אלול פנה למשמשו בקודש החסיד ר' שמואל בצלאל'ס ז"ל, ושאלו באיזה זמן הוא מתעורר לתשובה במשך הימים הנוראים, ואמר בשעה שאומרים 'מן המיצר' קודם תקיעת שופר, אמר לו הרה"ק, שמואל, "ביי מן המיצר איז שוין שפעם..." (באמירת מן המיצר כבר מאוחר).

המאחר לשוב בארץ צריך לשוב פעמיים

בערבי נחל כתב שמעתי אומרים רמז, כי 'לולא התמהמהנו כי עתה שבנו זה פעמים' (בראשית מג, י), ירצה בזה, כי כשעושה אדם עבירה ואינו

לא נעבוד את האדמה בחודש זה נהיה רעבים כל השנה, והיה ר' יואל חוזר על זה בכל חודשי אלול ותשרי, אם לא נעבוד ונשוב אל ה' בחודשים אלו נהיה רעבים כל השנה.

הקב"ה מצפה מתחילת השנה לחודש אלול

הרה"ק השפת אמת זי"ע אמר רמז על הפסוק (דברים יא, יב) 'עיני ה' אלקיך בה מראשית השנה ועד אחרית שנה', שכבר מתחילת השנה יושב הקב"ה ומצפה מתי תבוא כבר אחרית השנה, שהם חודשי אלול תשרי, שאז ישובו אליו בניו רחומיו בתשובה שלימה, ויתקרבו אליו בתכלית הקרבה והדבקות.

להתעורר לתשובה בחודש זה

לפיכך צריך האדם להתאזר עוז בתחילת חודש אלול, להתעורר בתשובה ותיקון המעשים, כמו שכתב בשער המלך (שער הראשון פרק א) ושלמה המלך ע"ה אמר (קהלת מ, ח) 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים', דהיינו שבכל השנה יפשפש וימשמש במעשיו שלא ימצא כתם בבגדו, ואם לא עשה כן כל השנה עכ"פ ישתדל לעשות תשובה מראש חודש אלול ואילך, כמו שרמז דוד המלך ע"ה

עם כמה מהילדים, קראה לו אחותו המבוגרת ממנו, ואמרה לו בזה הלשון: מושקע, מ'האט שוין געבענטשט דעם חודש אלול, אפילו פיש אין וואסער ציטערן דאך, און דו שפילסט דרך מיט די אינגאלאך ... (הרי ברכו כבר את חודש אלול, ואפילו דגים שבים רועדים כבר מאימת הדין, ואתה משחק עם הילדים), ואמר הקאברניער אחותי היתה צדקנית גדולה ודבריה נכנסו ללבי, רעדה ופחד אחזוני, שאני זוכרם עד היום, ומאז והלאה לקחתי את עצמי לעבודת ה'.

כמספר הפעמים שבירך כוח"ט זוכה
למליצים טובים

שב עליה כל השנה, עדיין אין בידו רק גוף העבירה שעשה, אבל מניעת התשובה עדיין לא נחשבת לו עון אשר חטא, כי היחיד אינו יכול לעשות תשובה, זולת בימים אלו אשר כחם מתחיל מר"ח אלול שהם ימי רצון. אבל כאשר עברו ימים אלו ולא תיקן את עצמו אזי צריך לעשות שתי פעמים תשובה, כי כבר יש בידו שני עונות, א' גוף העון, ב' מה שלא עשה תשובה בחודש אלול שזה גם נחשב לו לעון. וזהו שאמר כי לול"א הוא אותיות אלול"ל, אם אחרנו את אלול דהיינו כל ימי הרצון, מלעשות תשובה, אזי כי עתה שבנו זה פעמים, שצריך לעשות תשובה על שני ענינים נפרדים.

הרעדה הגדולה בחודש אלול

הרה"ק המגיד מטריסק זיע"א קיבל מזקינו הרה"ק המאור עינים זיע"א שקיבל מהבעש"ט הקדוש זיע"א שקיבל מרבו אחיה השילוני, שמיום ט"ו באב עד ראש השנה, כמספר הפעמים שאדם מברך יהודים אחרים בברכת 'כתיבה וחתימה טובה', כך כשיגיעו ימי ראש השנה אשר כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, במספר הזה יהי' לו אז מליצים טובים בשמים אשר ילמדו עליו זכות (קובץ הבאר)

בספר מזקנים אתבונן מספר, שמעתי מזקני ר' יהודה לייב קאסטינעליץ זצ"ל, ששמע מהרה"ק מקאברין זי"ע, שסיפר על עצמו איך שלקח את עצמו לעבודת השי"ת, בהיותו ילד כבן שש שנים בשבת מברכים של חודש אלול, בעת ששיחק

כס"ד

אתה זקוק לישועה? שירונים? רפואות? פרנסה?

האלמנות והיתומים בבית שמש הם התשובה לזה!
תשמח את לבבם של 720 נפשות של היתומים והאלמנות בעיר בית שמש
והקב"ה ישמח את שלך בכל מילי דמייבב

ארגון לחמי מרדכי

שעומד תחת נשיאות הגה"צ רבי מאיר איתמר רוזנבוים שליט"א

שולחים מדי שבת בשבתו חבילות גדולות של בשר, ודגים, חלות, דיפס, מזונות,
קוגלעך, ממתקים ומתנות עבור היתומים וכו' עד לפתח ביתם של

**720 נפשות של אלמנות ויתומים
בעיר בית שמש**

זכות חבילה
לאלמנה ויתומים לשנת
\$250

24 שעות במתן בסתר האט ליינ - 845-286-1007

או ע"י הקוויקפעי
3875090@gmail.com

או ע"י דאנרס פאונד OJC פלעטשער וכו' וכו'
LACHMEI MORDCHAI Tax I.D.# 87-1279722

אשריר בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא